

Katowice, 25 listopada 2011 r.

Znak: WK-6101/30/4/11

**Pan
Stanisław Kotrys
Dyrektor
Gimnazjum
im. Kardynała Karola Wojtyły
w Ujsolach**

Wystąpienie pokontrolne

W okresie od 20 września do 23 września 2011 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili problemową kontrolę gospodarki finansowej Gimnazjum im. Kardynała Karola Wojtyły w Ujsolach (zwanym dalej Gimnazjum w Ujsolach), w tym w zakresie zagadnień związanych z ustaleniem i wypłatą jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli za 2009 r. i 2010 r. Okres objęty kontrolą od 1 stycznia 2008 r. do 23 września 2011 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 września 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2010-2011 zaniechano prowadzenia w jednostce Gimnazjum w Ujsolach ewidencji planu finansowego wydatków na pozabilansowym koncie 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”. Powyższe wynikało z opisu funkcjonowania konta 980 zawartym w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz w Zarządzeniu Nr 1/2009 Dyrektora Gimnazjum w Ujsolach z dnia 2 stycznia 2009 r., a następnie Zarządzeniu Nr 1/2011 Dyrektora Gimnazjum w Ujsolach z dnia 3 stycznia 2011 r. Ewidencja księgowa na koncie 980 została zaprowadzona w trakcie trwania kontroli.*

- *W księgach rachunkowych 2010 r. i 2011 r., jednostki Gimnazjum w Ujsołach ujmowano koszty dotyczące zakupu materiałów i usług wynikające z faktur VAT oraz rozliczeń w miesiącu ich zapłaty, a nie w miesiącu ich powstania. Powyższym naruszono przepis art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1223 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.*
W Zarządzeniu Nr 1/2009 Dyrektora Gimnazjum w Ujsołach z dnia 2 stycznia 2009 r. oraz Zarządzeniu Nr 1/2011 Dyrektora Gimnazjum w Ujsołach z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości nie określono żadnych uproszczeń dotyczących sposobu ewidencjonowania kosztów w jednostce.

Obsługę finansowo-księgową Gimnazjum im. Kardynała Karola Wojtyły w Ujsołach wykonywali pracownicy Gminnego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Ujsołach.

Wniosek nr 1

Opisać w dokumentacji polityki rachunkowości w Gimnazjum w Ujsołach zasady ujmowania kosztów w księgach rachunkowych, mając na uwadze art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub ujmować w księgach rachunkowych operacje i zdarzenia gospodarcze w okresach (miesiącach) w których następowały, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1223 z późn. zm.).

W zakresie wydatków na wypłatę dodatków uzupełniających dla nauczycieli:

- *Gimnazjum w Ujsołach przekazało do Urzędu Gminy w Ujsołach nieprawidłowo ustalone dane, w celu opracowywania przez tą jednostkę samorządu terytorialnego, sprawozdań za 2009 r. i za 2010 r. z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach przez nią prowadzonych.*

Powyższe dotyczyło:

- *danych za 2009 r. przekazanych w dniu 18 stycznia 2010 r.:*
 - *średniorocznej liczby etatów nauczycieli dyplomowanych ustalonej za okres od 1 września do 31 grudnia 2009 r. na 5,56, gdy faktycznie powinna wynosić 5,54,*
- *danych za 2010 r. przekazanych w dniu 14 stycznia 2011 r.:*
 - *średniorocznej liczby etatów nauczycieli dyplomowanych ustalonej za okres od 1 stycznia do 31 sierpnia 2010 r. na 5,53, gdy faktycznie powinna wynosić 5,41,*
 - *średniorocznej liczby etatów nauczycieli mianowanych ustalonej za okres od 1 września do 31 grudnia 2010 r. na 8,73, gdy faktycznie powinna wynosić 8,68.*

Stosownie do postanowień § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.), przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli uwzględnia się liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania oraz stosownie do ust. 7 przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględnia się liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy.

Natomiast w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia w objaśnieniach podano, że przy ustalaniu średniorocznej liczby etatów ustalonej dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych, średnią arytmetyczną oblicza się, dodając do siebie liczby etatów nauczycieli zatrudnionych w poszczególnych miesiącach danego okresu sprawozdawczego, a następnie uzyskany wynik dzieląc przez liczbę miesięcy danego okresu sprawozdawczego. Ustalając średnioroczną liczbę etatów, w przypadku nauczyciela, który przez część miesiąca pobierał zasiłek lub inne świadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, za miesiąc przyjmuje się 30 dni. Wszystkie dane oraz wyniki obliczeń powinny być wpisane z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. Obliczenia powinny zostać wykonane na danych z taką samą dokładnością.

Ponadto przekazano, że:

- kwota wydatków poniesionych przez Gimnazjum w Ujsolach na wynagrodzenia nauczycieli dyplomowanych w 2010 r. w „Arkuszu pozyskania danych o wynagrodzeniu poszczególnych nauczycieli” za 2010 r., wyniosła 284.594,46 zł, natomiast kwota wydatków faktycznie poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli tej grupy awansu zawodowego w 2010 r. wyniosła 282.451,26 zł,
- kwota wydatków poniesionych przez Gimnazjum w Ujsolach na wynagrodzenia nauczycieli mianowanych w 2010 r. w „Arkuszu pozyskania danych o wynagrodzeniu poszczególnych nauczycieli” za 2010 r., wyniosła 353.269,56 zł, natomiast kwota wydatków faktycznie poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli tej grupy awansu zawodowego w 2010 r. wyniosła 354.887,96 zł.

W czasie kontroli dane dotyczące średniorocznej liczby etatów nauczycieli dyplomowanych ustalonej za okres wrzesień – grudzień 2009 r. i za okres styczeń – sierpień 2010 r. oraz poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli dyplomowanych w 2010 r., a także dane dotyczące średniorocznej liczby etatów nauczycieli mianowanych ustalonej za okres wrzesień – grudzień 2010 r. oraz poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli mianowanych w 2010 r., zostały zweryfikowane, poprawione i przekazane do Urzędu Gminy w Ujsolach.

Zadania związane z naliczaniem wynagrodzeń pracowników Gimnazjum w Ujsolach wykonywali pracownicy Gminnego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Ujsolach. Wszystkie „Arkusze pozyskania danych o wynagrodzeniu poszczególnych nauczycieli” zatwierdzał p. Stanisław Kotrys – Dyrektor Gimnazjum w Ujsolach.

Wniosek nr 2

Przeliczyć ponownie i dokonać odpowiednich korekt wypłaconych kwot jednorazowych dodatków wyrównawczych dla nauczycieli za lata 2009 i 2010, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.) oraz art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Podjąć działania w zakresie zorganizowania procesu weryfikacji danych, przekazywanych przez Gimnazjum w Ujsolach jednostce samorządu terytorialnego – Gminie Ujsoły, w celu opracowywania przez tą jednostkę, sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach przez nią prowadzonych, stosownie do przepisów Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia

2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35), w związku z art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie zawieranych umów związanych z grupowych ubezpieczeniem uczniów:

- *W latach 2008 - 2011 Dyrektor Gimnazjum w Ujsolach zawarł umowy o współpracy: nr 041040100/232/2008 z 25 września 2008 r., nr 3213/2009 z 30 września 2009 r., nr 27740/2010 z 29 września 2010 r., nr 45890/2011 z 16 września 2011 r. z firmą ubezpieczeniową. Stosownie do postanowień zawartych umów Gimnazjum zobowiązało się do umożliwienia przedstawicielom firmy ubezpieczeniowej prezentacji oferty ubezpieczenia gronu pedagogicznemu, reprezentacji uczniów oraz komitetowi rodzicielskiemu lub radzie rodziców oraz rozmieszczenia na terenie placówki oferty ubezpieczeniowej firmy, a także umożliwienie osobie wskazanej przez ubezpieczyciela realizacji na terenie placówki oświatowej czynności m.in. udostępnianiu uczniom druków zgłoszenia szkody.*

Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie: w kwocie 1.735,80 zł zgodnie z umową z dnia 25 września 2008 r., w kwocie 1.841,70 zł zgodnie umową z dnia 30 września 2009 r., w kwocie 1.959,90 zł zgodnie z umową z dnia 29 września 2010 r., w kwocie 1.728,00 zł zgodnie umową z dnia 16 września 2011 r.

Z tytułu wykonania umów o współpracy, Gimnazjum w Ujsolach otrzymywało wynagrodzenie wypłacane przez ubezpieczyciela przekazem pocztowym na adres placówki oświatowej. Operacje gospodarcze dotyczące pozyskania ww. środków finansowych nie zostały ujęte w księgach rachunkowych jednostki oraz nie zostały odprowadzone do budżetu Gminy Ujsolę. Stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), jednostki budżetowe są jednostkami organizacyjnymi sektora finansów publicznych nieposiadającymi osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Według oświadczenia Dyrektora Gimnazjum, do dnia zakończenia kontroli pozyskane środki nie zostały wydatkowane oraz są zgromadzone i zabezpieczone w szkole.

Umowy o współpracy zawarł w imieniu Gimnazjum w Ujsolach p. Stanisław Kotrys – Dyrektor Gimnazjum w Ujsolach.

- *Ponadto w latach 2008 - 2011 Dyrektor Gimnazjum w Ujsolach zaciągnął zobowiązania wynikające z umów ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu w szkołach i innych zakładach (grupa stat. 65) wraz z certyfikatami ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nauczycieli (grupa stat. 55), pomimo braku upoważnienia w tym zakresie. Dyrektor Gimnazjum w Ujsolach działając jako kierownik jednostki sektora finansów publicznych przyjął obowiązki ubezpieczającego wynikające z zawartych umów, a obowiązki te nie wynikają z realizacji zadań, do których jednostka została powołana. Zadania dotyczące grupowego ubezpieczenia uczniów, personelu nie są prawnie określonym zadaniem finansowanym z budżetu jednostki samorządu*

terytorialnego. Zobowiązania wynikające z umów ubezpieczenia zostały opłacone przez uczniów i nauczycieli. Zasady dokonywania wydatków ze środków publicznych zostały określone w przepisach art. 35 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w ustawie budżetowej, uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Jednostki sektora finansów publicznych zobowiązane są dokonywać wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Umowy ubezpieczenia (w formie polis) z dnia 26 sierpnia 2009 r., z dnia 26 sierpnia 2010 r. i z dnia 28 czerwca 2011 r. zawarł w imieniu Gimnazjum w Ujsolach jako „ubezpieczający” p. Stanisław Kotrys – Dyrektor Gimnazjum w Ujsolach.

Wniosek nr 4

Zaewidencjonować otrzymane od ubezpieczyciela kwoty z tytułu zawartych umów i odprowadzić do budżetu gminy uzyskane dochody, zgodnie z wymogami art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz podjąć działania celem zorganizowania procesu zaciągania zobowiązań, mając na uwadze ograniczenia w tym zakresie wynikające z przepisów art. 44 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.